

2014 W1259

23 januari 2015

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. T.W.H.M. Weller, advocaat te Eindhoven

tegen:

(*wijlen*) **[naam]**,
geboortedatum onbekend, overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de congregatie van Broeders Franciscanen van Bleijerheide

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 30 september 2014.

Op 18 december 2014 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met dhr. [naam]. Klager heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Weller.

2. De klacht

2.1 Klager komt uit een welgesteld gezin waarvan de ouders zijn gescheiden toen klager twee jaar oud was. Vaders nieuwe partner, klagers oppas en privélerares, is afkomstig uit een onderwijzersfamilie. Zij heeft er zowel klagers vader als moeder van weten te overtuigen dat klager vanaf de vierde klas naar het jongensinternaat [naam] moest worden gestuurd in [plaats]. Zij wist bij zowel vader als moeder hoge verwachtingen op te wekken ten aanzien van het internaat dat tot in het buitenland toe hoog in aanzien zou staan. Daar zou hem de best mogelijke opleiding gegeven kunnen worden. Klager is van de vierde tot en met de zesde klas in het internaat te [plaats] geweest. Klager is in de zesde klas blijven zitten en heeft daarom vier jaren op het internaat gezeten. Twee weekenden per maand mocht hij naar huis, soms ook een maand niet, voor straf.

Klager had eenmaal erge hoofdpijn en werd daarom naar de ziekenbroeder gestuurd. Dat was ongeveer een half jaar na de aankomst op het internaat. De ziekenbroeder was vriendelijk en zorgzaam en daarmee wekte hij vertrouwen. Klager kreeg vervolgens de opdracht om zich helemaal uit te kleden in de onderzoekskamer met schuifdeur. Het stonk daar vreselijk. Klager

meent achteraf dat het de geur van ether geweest moet zijn. Klager werd vervolgens geheel onderzocht en ondertussen betast aan zijn blote geslacht, zijn billen en vervolgens moest ook de temperatuur worden opgenomen. Klager weet dat hij voorover moest gaan liggen op een bed, dat er zelf op en in de anus werd gesmeerd en dat er vervolgens iets is binnengedrongen dat veel pijn heeft gedaan. Hij heeft nooit gehoord of hij nu wel of geen koorts had. Klager vermeldt dat hij geen enkele ervaring had op het gebied van temperatuur opnemen en dus ook geen vergelijking had, maar hij heeft wel steeds de gedachte gehouden dat hij nooit meer terug moest gaan naar de ziekenzaal. Klager weet dat hij die nacht moest blijven in de ziekenzaal en naakt in bed is gelegd door aangeklaagde. Klager herinnert zich dat hij ontstekingen heeft gehad aan zijn geslachtsdeel.

Klager heeft bij andere jongens gepolst wat ze van aangeklaagde dachten en deze vertelden hem dat je voor die man moest oppassen omdat hij altijd aan je zat. Voor klager was dit een heel duidelijke mededeling dat hij niet de enige was die naakt werd betast door aangeklaagde. Klager weet dat hij vaker bij aangeklaagde is geweest, klager weet niet meer exact hoe vaak. Hij is nadien meerdere malen door aangeklaagde betast aan en geknepen in het blote geslachtsdeel. Ook is hij betast aan de billen en de anus.

2.2 Klager is na [jongenspensionaat] naar een ander internaat gegaan. Daar heeft hij geen misbruik en extreem geweld meegemaakt. Klager heeft zijn diploma voor de MAVO behaald en vervolgens heeft hij de HAVO geprobeerd. De frustraties over de voorgaande periode waren echter groot. Klager kon zijn aandacht moeilijk bij de les houden en heeft vervolgens gekozen voor een praktische richting via het MDS in [plaats]. Deze overstap werd gemaakt via een traject begeleid kamer wonen.

2.3 Klager is na de MDA gaan werken en heeft diverse baantjes gehad. Klager had echter erg veel problemen met beelden van [jongenspensionaat] die hem bleven achtervolgen. Klager heeft via zijn huisarts hulp gezocht en is bij het RIAGG terecht gekomen. Klager is enkele keren kortdurend opgenomen geweest voor psychiatrische behandeling.

Klagers huisarts en hulpverleners in psychiatrie geloofden het verhaal van klager niet over het misbruik en geweld op [jongenspensionaat]. Dit had tot gevolg dat klager gediagnostiseerd werd als psychotisch en in verband daarmee medicatie kreeg. Klager werd destijds dus niet alleen thuis niet geloofd maar ook in de psychiatrie hechte men geen waarde aan hetgeen hij vertelde. Om die reden vertrouwt klager niet makkelijk iemand en is hij altijd heel alert op wat er om hem heen gebeurt. Jarenlang heeft klager in feite moeten vechten tegen de hulpverlening. Hij was niet psychotisch en had geen angstbeelden, het waren beelden uit zijn verleden ten gevolge van de traumatische gebeurtenissen. Klager is inmiddels de 50 gepasseerd en wil de autonomie over zijn leven terug.

2.4 Klager heeft rond zijn 30^e levensjaar een WAJONG-uitkering ontvangen. Hij is tot op heden arbeidsongeschikt.

2.5 Klager wenst met het indienen van zijn klacht oprechte en werkelijke (ook in formele zin) erkenning te krijgen van hetgeen hem is aangedaan op [jongenspensionaat].

2.6 Als aanvulling op het klaagschrift heeft klager alle klachtzaken, zoals ze hem door deze Klachtencommissie geanonimiseerd bekend zijn gemaakt, ingebracht als steunbewijs. Al deze zaken betreffen klachten tegen dezelfde aangeklaagde.

3. De beoordeling

3.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet

verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

3.2 Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

3.3 Er zijn ongeveer veertig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

De klachtencommissie acht aannemelijk dat klager in de periode van 1973-1975 vier of vijf maal is misbruikt door aangeklaagde. Klager moest zich bij medisch onderzoek door aangeklaagde volledig ontkleden, ook als daartoe in medische zin geen enkele aanleiding bestond. Aangeklaagde betastte en kneep in het blote geslachtsdeel van klager. Ook heeft aangeklaagde de billen en de anus van klager betast onder het mom van temperatuur opnemen. Aangeklaagde smeerde de billen en de anus van klager in met zalf en duwde vervolgens iets in zijn anus naar binnen.

Hoewel in deze zaak weinig concreet steunbewijs voorhanden is, acht de Klachtencommissie de klacht aannemelijk. De Klachtencommissie heeft klager tijdens de hoorzitting op een indringende en kritische manier bevraagd. Klager heeft zijn verhaal op authentieke en geloofwaardige wijze verteld en heeft specifieke en kenmerkende details genoemd. Zo heeft klager gesproken over de geur van ether, de inrichting van de ziekenzaal en het feit dat aangeklaagde een ziekenbroeder was. Vast staat dat klager reeds voor 2010 gesproken heeft over wat er met hem gebeurd is.

Daarnaast wordt de verklaring van klager ondersteund door negentien gegrond verklaarde klachten tegen dezelfde aangeklaagde, bij de Klachtencommissie bekend onder de nummers: 2010Y030; 2011T292; 2011T347(3); 2011T376(2); 2011T474; 2011T529(1); 2011T540; 2011T549(1); 2011T553; 2011T555; 2011T563(2); 2011T574; 2011T584(2); 2011T594; 2011T775; 2012T890(1); 2013T970(1); 2013T984; 2014W1272.

Alle klachten hebben, evenals de onderhavige klacht, betrekking op het misbruik dat heeft plaatsgevonden op de ziekenzaal onder het voorwendsel van medisch onderzoek.

3.4 Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas tien jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand waarin hij vertrouwen moest kunnen stellen.

3.5 Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De gegrondverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klager is aangedaan en een oprechte spijtbetuiging kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.

3.6 Over financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Klager kan zich voor het verkrijgen van schadevergoeding met het onderhavige advies rechtstreeks tot de Compensatiecommissie wenden.

4. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 23 januari 2015 door mr. T.F.A.M. Hoogenboom, voorzitter, drs. A.A.M. Oostveen en W.M. Veltman-Breddels, leden, bijgestaan door mr. H.L. Miedema, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan klager verzonden.

Bij ontbreken van een kerkelijk gezagsdrager kan dit advies niet overeenkomstig artikel 18.5 van de Procedure ter beslissing aan de kerkelijk gezagsdrager worden gezonden, en vinden de bepalingen van artikel 21., 21.3 en 21.4 van de Procedure geen toepassing.